

Classification of Actions Used in Turkish Teaching Programs According to the Revised Bloom Taxonomy¹

Gözde AVŞAR², Filiz METE³

Received: 22 November 2017, Accepted: 17 May 2018

ABSTRACT

The instruction programmes have a great importance in terms of a lesson process. Teaching programs in our country are prepared by the Ministry of National Education. These programmes have been developed in accordance with the requirements of the age. This study was conducted in order to determine the level of emergence from the students in higher level cognitive steps in the revised bloom taxonomy expected from Turkish teaching programs. This research aims the verbs which take place in the curriculum of Turkish language to be classified in the curriculum. The verbs which are used in the acquisitions of the curriculum are in a limited number and they usually go on with the repetition of the same acquisitions. As a result of this study, it has been seen that most of the acquisitions in the curriculums have centred on the step of practice and the step of creating hasn't been given place much out of the writing skill. This study, Turkish teaching programs for 2006 and 2015 were discussed. It has been seen that the achievements in the programs do not take place in the upper levels sufficiently.

Keywords: Bloom Taxonomy, Turkish teaching Programs.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose and Significance

Teaching programs are one of the most important components of education. In our country teaching programs are prepared by the Ministry of National Education. The study was carried out in order to determine the level of higher cognitive steps expected from the students in the Turkish language teaching program. Each program or teacher has different goals. It cannot be said that correct measurement and evaluation can be made in the measurement process when the targets are so differentiated.

In this case Benjamin S. Bloom formed the taxonomy as Head of the Department of Examinations at the University of Chicago and made it available to the educational community. Benjamin S. Bloom is without doubt the greatest name that comes to mind in terms of taxonomy. Bloom's taxonomy was completed in 1956 and published in a book. There is a hierarchical structure in the taxonomy. The lowest order of the 6-level cognitive field is the information step. While knowledge, understanding, and application are considered as sub-levels, analysis, evaluation, synthesis are considered as top levels. The steps are the continuation of each. It is a taxonomy that is used to classify what students are expected to learn. Taxonomy prepared by Bloom et al. has been translated into 22 languages so far.

The curriculum for Turkish language in 2006 and 2015 was covered in the study. The curriculum of Turkish language in 2006 brought about radical changes and the curriculum of Turkish language in 2015 was formed by organizing and transforming the previous program. The Turkish teaching program for the year 2015 was gradually implemented in the academic year 2016-2017.

The basic skills expected to be reached with the 2006 Turkish programs are: correct, beautiful and effective use of Turkish, critical thinking, creative thinking, communication, problem solving, research, decision making, using information technology, entrepreneurship. And In the 2015 program, it is aimed to realize mental skills such as

¹This article was produced from a master thesis titled "Classification of the Benefits of Turkish Education Programs in 2006 and 2015 by the Revised Bloom Taxonomy" and presented as a presentation at the 10th International Turkic Education and Instructional Congress.

²Teacher, MEB, gozdem.goste@gmail.com

³Assoc. Prof. Dr., Hacettepe University Faculty of Education, flzmt27@gmail.com

thinking, understanding, sorting, classification, interrogation, relationship building, criticism, prediction, analysis, synthesis and evaluation besides Turkish teaching. 2006 and 2015 Turkish Curriculum were evaluated comparatively. All areas of the programs are given and their differences are revealed. But in this study, learning achievements in 2006 and 2015 programs are classified as taxonomic.

The aim of this study is to classified of verbs according to the Revised Bloom Taxonomy which were used in the programs.

The study includes the following sub-problems:

1. What is the distribution of the verbs used in the 2006 and 2015 Turkish teaching programs in terms of the cognitive levels of the Revised Bloom Taxonomy?
2. Have the proper verbs been used for high-level cognitive steps according to the Bloom Taxonomy of the revised?

Methods

Qualitative research is the study of relations, events, or the nature of materials. In this study, document analysis was performed on qualitative research methods. Document analysis is a method used in qualitative research. In this context, the achievement verbs in the 2006 and 2015 Turkish curricula have been examined and classified.

Results and Discussion

As the result of the research, it has been determined that most of the items are the same and the same verbs are repeated in most cases and usually the lower levels are used in the classroom or skill areas. There are mostly high-level steps in the writing field among the skills. According to the number of achievements, the most items is in the reading ability in 2006 program, while the least number is in the communication skills in 2015 with 15 items.

In 2006 grammar items in 8th grade are the highest in the lower level step. The lowest rate in the lower level is the skill of writing in the 7th grade in 2015. This is followed by the skill of writing in the 8th grade in 2015 and the skill of writing in the 6th grade in 2015.

The rate of inclusion in the analysis, evaluation and creation stages of the purpose of "gaining basic skills such as thinking, understanding, sorting, classification, questioning, relationship building, criticizing, predicting, analyzing, synthesizing and evaluating" was investigated. The 2006 and 2015 Turkish curricula were addressed and the achievements of these programs were listed and graded according to the steps in which the gains were included in the revised Bloom Taxonomy.

The result of the classification is that the cognitive steps are not adequately placed in the upper cognitive steps. It has been determined that the items are mostly concentrated at the application level and manifest themselves in almost all skills. It will ensure that the achievements set out in the programs that meet the higher steps at the cognitive level are achieved.

Türkçe Öğretim Programlarında Kullanılan Fiillerin Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Sınıflandırılması¹

Gözde AVŞAR², Filiz METE³

Başvuru Tarihi: 22 Kasım 2017, **Kabul Tarihi:** 17 Mayıs 2018

ÖZET

Öğretim programları bir dersin işlenişinde büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde öğretim programları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmaktadır. Bu programlar çağın gereklerine uygun biçimde geliştirilmektedir. Çalışma buradan yola çıkarak Türkçe öğretim programında yer alan kazanımlarda, öğrencilerden beklenen Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki üst düzey bilişsel basamaklara çıkabilme durumunu belirlemek için yapılmıştır. Bu çalışmada, Türkçe öğretim programlarında yer alan fiillerin sınıflandırılması amaçlanmaktadır. Program kazanımlarında kullanılan fiiller sınırlı sayıda olup genellikle aynı kazanımların tekrarı ile devam etmektedir. Çalışmanın sonucunda programlardaki kazanımların çoğunun uygulama basamağında yoğunlaştığı ve yazma beceri alanı dışında yaratma basamağına fazla yer verilmediği görülmüştür. Çalışmada 2006 ve 2015 yılı Türkçe öğretim programları ele alınmıştır. Programlarda yer alan kazanımların üst düzey basamaklara yeterli oranda yer vermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bloom Taksonomisi, Türkçe Öğretim Programı.

1. Giriş

Eğitim ve öğretim insanoğlunun var olduğu andan itibaren onunla birlikte gelişen bir düzendir. İnsanoğlu bu gelişen düzene yetişebilmek onu değerlendirebilmek amacıyla eğitim için çalışmalar ve araştırmalar yapmıştır. Büyükkaragöz'e (1998: 26) göre bireyin davranışlarında yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde değişimler meydana getiren bir süreç olan eğitim Sönmez'e (1991: 95) göre hem bir denge aracı hem de bir değişim aracıdır. İnsanoğlunun yaşamı nasıl yıllar geçtikçe değişip geliyorsa eğitimin de aynı süreçte değişerek ilerlemesi gerekmektedir.

Eğitimin planlı ilerleyebilmesi için eğitim ve öğretim programları hazırlanmaktadır. Cumhuriyet döneminden itibaren Türkçe eğitiminin daha planlı olması için birçok program hazırlanmıştır. Bu programlar sırasıyla 1924, 1927, 1929, 1938, 1949, 1981, 2006 ve 2015 programlarıdır. 2004 yılından itibaren yapılandırıcı yaklaşımın ülkemiz eğitim sisteminde uygulanmaya başlamasıyla, öğretim programları da düzenlenerek bu şekilde yeniden hazırlanmıştır.

Çalışmada yapılandırmacı eğitim yaklaşımıyla hazırlanan 2006 ve 2015 programlarını ele almıştır. 2006 yılı Türkçe öğretim programı köklü bir değişiklik getirmekle beraber 2015 yılı Türkçe öğretim programı önceki programın düzenlenip dönüştürülmesiyle oluşturulmuştur. 2015 yılı Türkçe öğretim programı 2016-2017 eğitim öğretim döneminde kademeli olarak uygulamaya geçirilmiştir. 2006 yılı Türkçe öğretim programında okuma, dinleme, yazma, konuşma ve dil bilgisi beceri alanlarına ait kazanımlar yer alırken 2015 Türkçe öğretim programında ise sözlü iletişim okuma ve yazma başlıkları adı altında üç bölümde belirlenmiştir. Programlarda amaç bakımından herhangi bir değişiklik bulunmazken 2015 programında vizyon kavramı ilk kez karşımıza çıkmıştır. 2015 programında dinleme/izleme ve konuşma becerisi sözlü iletişim becerisi olarak birleştirilmiştir.

Hedefler öğrenciye eğitim yoluyla kazandırılması istenen özelliklerdir. Her öğretmenin ya da her programın farklı hedefleri bulunmaktadır. Hedeflerin bu kadar farklılaşması durumunda ise ölçme işleminde doğru ölçüm ve değerlendirme yapılabildiğinden söz edilemez. Hedeflerin ölçülmesi ise aynı şekilde öğretmenden öğretmene, okuldan okula fark etmektedir. Böyle bir durumda Benjamin S. Bloom Chicago Üniversitesi Sınavlar Dairesi Başkanı olarak bir taksonomi oluşturmuş ve eğitim topluluğunun kullanımına sunmuştur.

¹Bu makale "2006 ve 2015 Türkçe öğretim Programlarında Yer Alan Kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne Göre Sınıflandırılması" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiş ve 10. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı'nda bildiri olarak sunulmuştur.

² Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, gozdem.goste@gmail.com

³ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, flzmt27@gmail.com

1.1. Yenilenmiş Bloom Taksonomisi

Taksonomi denince akla gelen en büyük isim kuşku yok ki Benjamin S. Bloom'dur. Bloom'un taksonomisi 1956'da tamamlanarak bir kitapta yayınlanmıştır. 6 seviyeden oluşan taksonomide hiyerarşik bir yapı vardır. 6 seviyeden oluşan bilişsel alanın en alt basamağı bilgi basamağıdır. Bilgi, kavrama, uygulama alt seviyeler olarak kabul edilirken, analiz, değerlendirme, sentez üst seviyeler olarak kabul edilir. Basamaklar her birinin devamı niteliğindedir. Bloom Taksonomisi öğrencilerin öğrenmeleri beklenen şeyleri sınıflandırmak için kullanılan bir taksonomidir. Bloom ve arkadaşları tarafından hazırlanan taksonomi bugüne kadar 22 dile çevrilmiştir (Bümen, 2006: 3).

Eğitim ve öğretimde değişen özellikler taksonominin yenilenme ihtiyacını doğurmaktadır. Özçelik (2014: 349-358) taksonominin ilk şeklinde yapılan değişiklikleri aşağıdaki şekilde gruplandırmakta ve şu şekilde özetlemektedir:

Vurgulama ile ilgili dört değişiklik

- Güncelleştirilmiş şekilde dikkatle kullanımdaki şekliyle taksonomiye yönelmiştir.
- Güncelleştirmede hedef kitlenin genişletilmesine çalışılmış öğretmenler vurgulanmıştır.
- Anlamayı kolaylaştırmak için özellikle değerlendirme görevi örneklerinden yararlanılmıştır.
- Güncelleştirmede alt kategoriler vurgulanmaktadır.

Terimler ile ilgili dört değişiklik

- Ana kategori başlıkları hedeflerin biçimi ile tutarlı hale getirildi.
- Bilgi ile ilgili alt kategorilerin adları değiştirildi ve bunlar yeniden düzenlendi.
- Bilişsel süreç kategorilerinin alt kategorileri fiillerle değiştirildi.
- Kavrama ve yaratma ile ilgili başlıklar değiştirildi.

Yapı ile ilgili dört değişiklik

- Hedeflerin ad ve fiil bileşenleri ayrı boyutlar haline getirildi.
- İki boyutlu çözümleme aracımız olan sınıflama tablomuzun temelini oluşturmaktadır.
- Süre kategorileri birikimli bir aşamalılık oluşturmaz.
- Sentez/yaratma ve değerlendirme sıralanışta yer değiştirdi.

İlk şekliyle taksonomi tek boyutlu olmasına karşın, güncelleştirilmiş şekliyle taksonomi iki boyutludur. Bu iki boyut arasındaki ilişkileri gösteren tabloya sınıflama (taksonomi, belirtke) tablosu denilmektedir. Bilişsel süreç boyutunda altı kategori vardır (Anderson ve Krathwohl, 2014: 7).

Aşağıda yer alan Tablo1'de Yenilenmiş Taksonominin bilişsel süreç boyutu yer almaktadır. Yenilenmiş Taksonomi bilgi boyutu ve bilişsel süreç boyutundan oluşmaktadır. Çalışmada kazanımlar bilişsel süreç bakımından sınıflandırılmıştır.

1.2. Öğretim Programları

Öğretim programları ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanarak tüm eğitimcilerin ulaşımına sunulmuştur. Ülke genelinde ortak bir öğretim programından ilerlenmek istenmektedir. Her ders için bir öğretim programı belirlenip, çağın gereklerine uygun hale getirilerek eğitim ve öğretimde kullanılmak üzere hazırlanmaktadır. Programlar, her dersin beceri alanına göre ayrı ayrı belirlenmiştir. Türkçe dersi, bir beceri ve ifade dersi'dir. Bu özelliği ile Türkçe dersi becerilerinin geliştirilmesi bu becerilere uygulama alanları tanımakla mümkün olabilir. 2006 Türkçe dersi öğretim programında hem ilköğretim birinci kademe hem de ikinci kademe 5 temel dil becerisi için ayrı ayrı kazanımlar belirlenmiştir.

Programla ulaşılması beklenen temel beceriler: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, araştırma, karar verme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik (MEB, 2006).

Tablo 1**Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin Bilişsel Süreç Boyutu**

Bilişsel süreç sınıfları	Alternatif isimler	Tanımlar ve örnekler
B.1. Hatırlama: bilgiyi uzun süreli bellekten geri getirme		
Tanıma	Belirleme	Verilen materyale uygun bilginin uzun süreli bellekteki yerini belirleme (ör: ABD tarihindeki önemli olayların tarihini tanıma)
Anımsama	Bilgiye erişme	İlgili bilgiyi uzun süreli bellekten geri getirme (ör: ABD tarihindeki önemli olayların tarihlerini anımsama)
B.2. Anlama: sözlü yazılı ve grafiksel iletişimi kapsayan eğitim iletilerinden anlam çıkarma		
Yorumlama	Açıklama, kendi sözcükleriyle ifade etme, gösterme, çevirme	İfade şeklini değiştirme (ör: sayısal olarak ifade edilmiş bir bilgiyi sözel olarak ifade etme, önemli konuşma veya dokümanları kendi ifadeleriyle yorumlama)
Örnekleme	Gösterme, somutlama	Belli bir örnek bulma veya ilke veya kavramı örneklendirme (ör: çeşitli sanatsal resim stillerine örnekler verme)
Sınıflama	Kategorize etme, kapsama	Bir şeyin bir kategoriye ait olup olmadığını belirleme (ör: gözlenmiş ya da açıklanmış zihinsel rahatsızlıkları sınıflama)
Özetleme	Kısaca ifade etme, genelleme	Genel temayı veya önemli noktaları özetleme (ör: videoda gösterilen olayların kısa bir özetini yazma)
Sonuç çıkarma	Çıkarılma, ulama, öteleme, tahmin etme	Verilen bilgilerden mantıklı bir sonuç çıkarma (ör: yabancı bir dil öğrenirken örneklerden hareketle dilbilgisi ilkelerini çıkarma)
Karşılaştırma	Çelişme, eşleştirme, eşleme	İki düşünce nesne ve benzeri arasındaki benzerlikleri bulma (ör: tarihi olayları çağdaş durumlarla karşılaştırma)
Açıklama	Modeller oluşturma	Bir sistemin neden sonuç modelini oluşturma (ör: 18. Yüzyılda Fransa'daki olayların nedenlerini açıklama)
B.3. Uygulama: verilen bir durumda bir işlemi kullanma veya uygulama		
Yapma	İcra etme	İşlemi bilinen bir göreve uygulama (ör: çok basamaklı bir tamsayıyı çok basamaklı başka bir tamsayıya bölme)
Yararlanma	Kullanma	Uygun olduğu yeni bir durumda işlemden yararlanma (ör: uygun olduğu durumlarda Newton'un ikinci yasanını kullanma)
B.4. Analiz etme: materyali bileşenlerine ayırma ve parçaların birbiriyle ve bütünle nasıl bir ilişki içinde olduğunu belirleme		
Ayrıştırma	Ayirt etme, ayırma, odaklanma, seçme	Verilen materyalin önemsiz parçalarından önemlileri veya ilişkili kısımlarındaki ilişkisizleri ayırma (ör: bir matematik problemindeki ilgili ve ilgisiz sayıları fark etme)
Organize etme	Bütünü görme, ana çizgileri belirleme, özleştirme, yapılandırma	Bir yapıdaki elemanların ne derecede uygun veya işlevsel olduklarını belirleme (ör: tarihsel bir betimlemedeki kanıtları belli bir tarihi açıklamaya uygun olanlar ve olmayanlar şeklinde iki gruba ayırma)
İrdeleme	Tahlil etme	Verilen materyalde kendini gösteren bakış açısını yanlılıkları değerleri ve niyeti belirleme (ör: politik bakış açısından yararlanarak bir makale yazarının görüşünü belirleme)
B.5. Değerlendirme: ölçütler ve standartlara dayanarak hüküm verme		
Denetleme	Eşgüdümleme, düzenleme, test etme	Bir süreç veya ürünün uyumsuzlukları belirleme ürün veya süreçte iç tutarlılık olup olmadığını ortaya çıkarma bir işlem kullanıldığında onun ne derece etkili bir süreç oluşturacağını görebilme (ör: gözlemlediği bilgilere göre bir bilim adamının düşüncelerini belirleme)
Eleştirme	Yargılama	Bir ürünün ilgili dış ölçütlerle uyumsuzluğunu ortaya çıkarma ürünün dış ölçütlerle uygunluğunu belirleme bir işlemin verilen problem için uygunluğunu ortaya koyma (ör: verilen bir problemi çözmede iki yöntemden hangisinin en iyi yol olduğuna karar verme)
B.6. Yaratma: öğeleri tutarlı ya da işlevsel bir yapıda bir araya getirme öğeleri yeni bir yapı içerisinde yeniden düzenleme		
Oluşturma	Hipotez önerme	Ölçütlerden hareketle yeni hipotezler oluşturma (ör: gözlenmiş bir olguyu açıklayabilecek hipotezler oluşturma)
Planlama	Tasarlama	Bazı görevleri başarmak için bir işlem tasarlama (ör: verilen tarihi bir konuda bir araştırma planı tasarlama)
Üretme	Yapma	Bir ürün icat etme (ör: belli bir amaç için doğal yaşam alanları oluşturma)

Kaynak: (Anderson,,Krahtwohl, 2014: 86).

Türkçe dersi öğretim programında; Türkçe öğretiminin yanında düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz, sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel becerilerin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır (MEB, 2015: 3).

2006 yılı Türkçe dersi öğretim programında öğrenme alanları beş başlık halinde alınmıştır. Bu alanlar programın yapısına uygun olarak birbiriyle bir bütün oluşturacak, birbirini kapsayıp devam ettirecek bir şekilde düzenlenmiştir (Güneş, 2012: 2).

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında ise öğrenme alanları 3 başlık halinde verilmiştir. Bunlar sözlü iletişim, okuma ve yazma şeklindedir.

Bayburtlu (2015) "2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi" isimli çalışmasında programları karşılaştırmalı olarak değerlendirmiştir. Programların tüm alanları verilmiş ve farklılıkları ortaya konmuştur. Bu çalışmada ise 2006 ve 2015 programlarında bulunan kazanımlar taksonomik olarak sınıflandırılmıştır.

2. Çalışmanın Amacı

İlköğretim Türkçe dersi (6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programında yer alan "anlama, sıralama, ilişki kurma, sınıflama, sorgulama, eleştirme, tahmin etme, analiz yapma, yorumlama, değerlendirme ve sentez yapma becerilerini geliştirebilme" (MEB,2006: 4) ifadesi, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini işaret etmektedir.

Çalışmada amaç; Türkçe öğretim programlarında yer alan fiillerin Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre sınıflandırılmasıdır.

Çalışmada şu alt problemlere yer verilmiştir:

- 2006 ve 2015 Türkçe öğretim programlarında kullanılan kazanım fiillerinin Yenilenmiş Bloom Taksonomisi bilişsel düzeyler açısından dağılımı nedir?
- Türkçe dersi öğretim programlarında Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre belirlenmiş üst düzey bilişsel basamaklara uygun kazanım fiilleri kullanılmış mıdır?

2006 yılında hazırlanan Türkçe dersi öğretim programına göre öğrenciler üst düzey bilişsel basamaklarda etkinlikler düzenleyip, sorular sormalı ve bu sorulara cevaplar verebilmelidir.

2001 yılında yeniden hazırlanan Yenilenmiş Bloom Taksonomisinde amaç; yapılan eğitimin planlı olması için belirlenmiş basamaklara uygun fiiller kullanılarak, etkinlik ve soru sorma becerileri kazandırmaktır. Bu sayede verilen eğitim kapsamlı ve geçerli olarak her kurumda eşit bir yapıya kavuşacaktır. Hazırlanan Türkçe dersi öğretim programlarında bu taksonomik süreçler ele alınarak araştırma yapılmıştır.

3. Yöntem

İlişkilerin, etkinliklerin durumların ya da materyallerin niteliğinin incelendiği çalışmalara nitel araştırmalar denir (Büyüköztürk vd,2012: 265). Bu çalışmada da nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yapılmıştır. Doküman analizi nitel araştırmalarda kullanılan bir yöntemdir.

Bu bağlamda 2006 ve 2015 Türkçe öğretim programlarında bulunan kazanımlar incelenmiş ve kazanımlarda sıklıkla aynı seviyedeki fiillerin tekrar ettiği görülmüştür.

3.1. Veri Analizi

Çalışma fiillerin Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre sınıflandırılmasıyla başlamış daha sonra ise bu kazanımların alt düzey bilişsel ya da üst düzey bilişsel alanda yer alma durumları tablolaştırılmıştır.

4. Bulgular

2006 Türkçe dersi öğretim programında dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi beceri alanlarında kazanımlar bulunmaktadır. 2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında sözlü iletişim yazma ve okuma beceri alanlarına yer verilmiştir. Alan kazanımları ayrı ayrı tablolaştırılmıştır.

Tablo 2

(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Dinleme/İzleme)

Hatırlama	
Anlama	2.1, 2.2, 4.1,
Uygulama	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.10, 2.11, 2.12, 2.14, 2.15, 2.17, 2.19, 2.20, 2.21, 2.23, 2.24, 2.25, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4,
Analiz etme	2.7, 2.8, 2.9, 2.13, 2.16, 2.18, 2.22,
Değerlendirme	3.1, 3.2, 3.3
Yaratma	

Yukarıdaki tabloda kazanımların numaraları verilerek sınıflandırılmaya alınmıştır. 2006 yılı Türkçe dersi dinleme/izleme becerileri kazanımlarının sınıflamasına bakıldığında uygulama basamağında kazanımların yoğunlaştığı görülmektedir. Toplam 42 adet kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlardan 3 tanesi anlama basamağında, 29 adet uygulama basamağında, 7 adet analiz etme basamağında, 3 adet değerlendirme basamağında bulunmaktadır. Değerlendirme basamağında bulunan 3 kazanım da üst düzey bir değerlendirme becerisi istememektedir. Analiz etme basamağında bulunan fiiller sorgulama becerisi ile ilgilidir. Bu beceri alanında hatırlama ve yaratma basamağında fiile yer verilmemiştir.

Tablo 3

(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Konuşma)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 1.8, 1.9, 1.12, 1.13, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 3.1, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4
Analiz etme	1.6, 1.10, 1.11,
Değerlendirme	4.1, 4.2, 4.3, 4.4
Yaratma	3.2, 3.3, 3.4,

2006 yılı Türkçe dersi konuşma becerisi kazanımlarına bakıldığında kazanımların uygulama basamağında yoğunlaştığı görülmektedir. 42 adet kazanım bulunmaktadır. Bunlardan 32 tanesi uygulama basamağında, 3 tanesi analiz etme basamağında, 4 tanesini değerlendirme basamağında ve 3 tanesini yaratma basamağında yer almaktadır. Yaratma basamağında yer alan kazanımlar öğrencinin bilişsel düzeyini geliştirecek düzeydedir. Bu beceri alanında hatırlama ve anlama düzeyinde fiile yer verilmemiştir.

Tablo 4

(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Okuma)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17, 2.18, 2.19, 2.20, 2.21, 2.22, 2.23, 2.26, 2.28, 2.29, 2.30, 2.31, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9,
Analiz etme	2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.24, 2.25,
Değerlendirme	3.1, 3.2,
Yaratma	

2006 yılı Türkçe dersi okuma becerileri kazanımlarına bakıldığında kazanımların uygulama basamağında yoğunlaştığı görülmektedir. 50 adet kazanım bulunmaktadır. Bunlardan 42 tanesi uygulama basamağında, 6 tanesi analiz etme basamağında, 2 tanesi değerlendirme basamağında bulunmaktadır.

Değerlendirme basamağında bulunan kazanımlar üst düzey gerektirecek biçimde değildir. Bu beceride yaratma, hatırlama ve anlama basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 5
(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Yazma)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.10, 1.11, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.8, 5.9, 5.10, 6.1, 6.2,
Analiz etme	1.8, 1.9,
Değerlendirme	4.1, 4.2, 4.3,
Yaratma	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 5.7,

2006 yılı Türkçe dersi yazma becerisi kazanımlarına bakıldığında 42 adet kazanım bulunduğu görülmektedir. Türkçe dersinde en fazla yaratma basamağının kullanıldığı alan yazma becerisi olarak görülmektedir. Bunun yanında uygulama basamağında kazanımlar yoğunlaşmaktadır. Kazanımların 32 tanesi uygulama basamağında, 2 tanesi analiz etme basamağında, 3 tanesi değerlendirme basamağında ve 5 tanesi yaratma basamağında yer almaktadır. Hatırlama ve anlama basamağını karşılayacak kazanımlara yer verilmemiştir.

Tablo 6
(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Dil Bilgisi 6. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	1.1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7,
Uygulama	2.1, 2.2, 2.6, 2.8, 2.9
Analiz etme	1.2, 1.3, 1.7,
Değerlendirme	
Yaratma	

2006 yılı Türkçe dersi öğretim programında dil bilgisi kazanımları sınıflara göre ayrılarak verilmiştir. 6. sınıf dilbilgisi kazanımları 16 adet olup genellikle alt düzey bilişsel becerileri karşılayacak biçimdedir. Kazanımlar sınıflar arttıkça çoğalmakta ve birikerek ilerlemektedir. Analiz etme basamağında kullanılan kazanımlar sorgulama ve karşılaştırmayı kapsamaktadır. Kazanımların 8 tanesi anlama basamağında, 5 tanesi uygulama basamağında, 3 tanesi analiz etme basamağında yer almaktadır. Bu beceri alanında hatırlama, değerlendirme ve yaratma basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 7
(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Dil Bilgisi 7. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 2.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2,
Uygulama	1.6, 1.7, 1.8, 2.2, 3.1, 3.3, 4.4, 5.3,
Analiz etme	1.3,
Değerlendirme	
Yaratma	

2006 yılı Türkçe dersi öğretim programında dil bilgisi kazanımları sınıflara göre ayrılarak verilmiştir. Kazanım sayısı 20 adettir. Bu sınıfta dil bilgisi kazanımları anlama basamağında yoğunlaşmıştır. Sınıf seviyeleri arttıkça kazanım becerilerinin de üst seviyede olması beklenirken bu sınıfta kazanımlar bu beklentiye karşılayamamaktadır. Kazanımların 11 tanesi anlama basamağında, 8 tanesi uygulama basamağında, 1 tanesi ise analiz etme basamağında yer almaktadır. Hatırlama, değerlendirme ve yaratma basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 8

(2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Dil Bilgisi 8. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10,
Uygulama	1.3, 1.4, 2.3, 2.5, 2.6, 2.11, 3.1, 3.2,
Analiz etme	
Değerlendirme	
Yaratma	

2006 yılı Türkçe dersi öğretim programı dil bilgisi kazanımları 8. sınıfta diğer sınıflara göre karmaşık konuları kapsamaktadır. Dil bilgisi kazanımları sınıf seviyesi arttıkça birikerek çoğalmaktadır. Bu sınıfta kazanımlar uygulama ve anlama basamağında yoğunlaşmıştır. 17 adet kazanım bulunmaktadır. Kazanımların 9 tanesi anlama basamağında, 8 tanesi uygulama basamağında yer almaktadır. Bu sınıfta hatırlama, analiz etme, değerlendirme ve yaratma basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 9

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Sözlü İletişim 5. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9,
Analiz etme	1.10, 1.11, 1.12,
Değerlendirme	
Yaratma	1.2,

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında beceriler sözlü iletişim, yazma ve okuma olarak belirlenmiştir. Dil bilgisi kazanımları bu beceri alanlarına dağıtılarak işlenilmektedir. 5. sınıf sözlü iletişim kazanımları uygulama basamağında yoğunlaşmaktadır. 17 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımların 13 tanesi uygulama basamağında, 3 tanesi analiz etme basamağında ve 1 tanesi yaratma basamağında yer almaktadır. Hatırlama, anlama, değerlendirme basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 10

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Okuma 5. Sınıf)

Hatırlama	2.20, 2.21, 2.23,
Anlama	
Uygulama	2.1, 2.2, 2.4, 2.7, 2.8, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17, 2.18, 2.19, 2.22,
Analiz etme	2.3, 2.5, 2.6, 2.9,
Değerlendirme	2.10,
Yaratma	

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında okuma beceri alanında 23 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar uygulama basamağında yoğunlaşmaktadır. 3 kazanım hatırlama basamağında, 15 kazanım uygulama basamağında, 4 kazanım analiz etme basamağında, 1 kazanım ise değerlendirme basamağında yer almaktadır. Anlama ve yaratma basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 11

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Yazma 5. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	3.1.5, 3.1.6, 3.3, 3.4.4, 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7, 3.4.8, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13,
Analiz etme	
Değerlendirme	
Yaratma	3.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.7, 3.2, 3.4, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.9,

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında yazma beceri alanında 29 kazanım bulunmaktadır. 2006 yılı programında olduğu gibi yazma beceri alanında kazanımlar yaratma ve uygulama basamağında

yoğunlaşmaktadır. Türkçe dersinde yaratma basamağı kazanımları en fazla yazma beceri alanında kullanılmaktadır. Kazanımların 17 tanesi uygulama basamağında, 12 tanesi yaratma basamağında yer almaktadır. Hatırlama, anlama, analiz etme, değerlendirme basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 12

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Sözlü İletişim 6. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8,
Analiz etme	1.7, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13,
Değerlendirme	
Yaratma	1.3.

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında 6. sınıf kazanımları da 3 beceri alanına ayrılmıştır. Sözlü iletişim beceri alanında 18 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar uygulama basamağında yoğunlaşmaktadır. Kazanımların 11 tanesi uygulama basamağında, 6 tanesi analiz etme basamağında, 1 tanesi ise yaratma basamağında yer almaktadır. Hatırlama, anlama, değerlendirme basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 13

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Okuma 6. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	2.5,
Uygulama	2.1, 2.2, 2.3, 2.10, 2.12, 2.13, 2.17, 2.19, 2.20, 2.21, 2.22, 2.23, 2.24, 2.25, 2.26, 2.27,
Analiz etme	2.4, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.14, 2.15, 2.16, 2.18,
Değerlendirme	2.11,
Yaratma	

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında okuma beceri alanında 27 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar uygulama basamağında yoğunlaşmaktadır. 9 kazanım analiz etme basamağında bulunurken bu kazanımlar sorgulama becerisi için belirlenmiştir. Kazanımların 1 tanesi anlama basamağında, 16 tanesi uygulama basamağında, 9 tanesi analiz etme basamağında ve 1 tanesi değerlendirme basamağında yer almaktadır. Hatırlama ve yaratma basamağına yer verilmemiştir.

Tablo 14

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Yazma 6. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	3.1.6, 3.4.4, 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7, 3.4.8, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.11, 3.12,
Analiz etme	3.10,
Değerlendirme	3.13,
Yaratma	3.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.7, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.9,

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında yazma beceri alanında 28 kazanım bulunmaktadır. Yazma beceri alanında kazanımlar yaratma basamağında yoğunlaşmaktadır. Kendi yazdıklarını değerlendirme kazanımı ise değerlendirme basamağında bulunmaktadır. Kazanımların 14 tanesi uygulama, 1 tanesi analiz etme, 1 tanesi değerlendirme, 13 tanesi yaratma basamağında yer almaktadır. Bu beceri alanında hatırlama ve anlama basamaklarına yer verilmemiştir.

Tablo 15

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Sözlü İletişim 7. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1., 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 1.10,
Analiz etme	1.7, 1.9, 1.11, 1.12,
Değerlendirme	
Yaratma	1.3,

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında 7. sınıf sözlü iletişim beceri alanında 16 kazanım bulunmaktadır. Sözlü iletişim alanında kazanımlar uygulama basamağında yoğunlaşmaktadır. Kazanımların 11 tanesi uygulama basamağında, 4 tanesi analiz etme basamağında, 1 tanesi ise yaratma basamağında yer almaktadır. Bu beceri alanında hatırlama, anlama ve değerlendirme alanını karşılayacak fiillere yer verilmemiştir.

Tablo 16

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Okuma 7. Sınıf)

Hatırlama	2.8, 2.11, 2.15,
Anlama	2.5,
Uygulama	2.1, 2.2, 2.3, 2.7, 2.9, 2.16, 2.17, 2.19, 2.20, 2.21, 2.22, 2.23, 2.24, 2.25, 2.26, 2.27, 2.28,
Analiz etme	2.4, 2.6, 2.10, 2.12, 2.13, 2.18,
Değerlendirme	2.14,
Yaratma	

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında 7. sınıf okuma beceri alanında 28 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar uygulama ve analiz etme basamağında yoğunlaşmaktadır. Kazanımların 3 tanesi hatırlama basamağında, 1 tanesi anlama basamağında, 17 tanesi uygulama basamağında, 6 tanesi analiz etme basamağında ve 1 tanesi değerlendirme basamağında yer almaktadır. Yaratma basamağını karşılayacak fiillere yer verilmemiştir.

Tablo 17

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Yazma 7. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	3.4.5, 3.4.6,
Uygulama	3.1.6, 3.4.4, 3.4.8, 3.5, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10,
Analiz etme	3.4.7,
Değerlendirme	3.11,
Yaratma	3.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.7, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.9, 3.4.10, 3.4.11, 3.6,

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında yazma beceri alanında 30 kazanım bulunmaktadır. Yazma beceri alanında kazanımlar yaratma basamağında yoğunlaşmıştır. Kazanımların 2 tanesi anlama basamağında, 8 tanesi uygulama basamağında, 1 tanesi analiz etme basamağında, 1 tanesi değerlendirme basamağında ve 17 tanesi yaratma basamağında yer almaktadır. Hatırlama basamağına yer verilmemiştir.

Tablo 18

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Sözlü İletişim 8. Sınıf)

Hatırlama	
Anlama	
Uygulama	1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6,
Analiz etme	1.7, 1.10, 1.11,
Değerlendirme	1.8,
Yaratma	1.3,

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programında 8. Sınıf sözlü iletişim beceri alanında 15 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar uygulama basamağında yoğunlaşmaktadır. Kazanımların 10 tanesi uygulama basamağında, 3 tanesi analiz etme basamağında, 1 tanesi değerlendirme ve 1 tanesi yaratma basamağında bulunmaktadır.

Tablo 19

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Okuma 8. Sınıf)

Hatırlama	2.7, 2.10, 2.16,
Anlama	2.26,
Uygulama	2.1, 2.2, 2.3, 2.6, 2.8, 2.11, 2.12, 2.17, 2.18, 2.27, 2.28, 2.29, 2.30, 2.31,
Analiz etme	2.4, 2.5, 2.9, 2.13, 2.14, 2.19, 2.20, 2.21, 2.22, 2.24, 2.25,
Değerlendirme	2.15, 2.23,
Yaratma	

2015 yılı Türkçe dersi öğretim programı 8. sınıf okuma beceri alanında 31 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar diğer becerilerdekinden farklı olarak daha dengeli biçimde dağılım göstermiş diyebiliriz fakat yaratma basamağında hiç kazanım bulunmaması da bir eksiklik olarak görülmektedir. Kazanımların 3 tanesi hatırlama basamağında, 1 tanesi anlama basamağında, 14 tanesi uygulama basamağında, 11 tanesi analiz etme basamağında ve 2 tanesi değerlendirme basamağında yer almaktadır. Yaratma basamağına yer verilmemiştir.

Tablo 20

(2015) Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları (Yazma 8. Sınıf)

Hatırlama	3.8,
Anlama	3.4.5, 3.4.6, 3.4.9, 3.4.10,
Uygulama	3.1.6, 3.4.4, 3.4.8, 3.5, 3.7, 3.9, 3.10, 3.11,
Analiz etme	3.4.7,
Değerlendirme	3.12,
Yaratma	3.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.7, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.11, 3.6,

2015 yılı Türkçe dersi 8. sınıf yazma beceri alanında 30 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar diğer sınıf ve becerilerden farklı olarak bu sınıfta yazma becerisinde daha dengeli dağılmıştır ve yazma becerisinden beklenen yaratma basamağı yoğun olarak kullanılmıştır. Kazanımların 1 tanesi hatırlama basamağında, 4 tanesi anlama basamağında, 8 tanesi uygulama basamağında, 1 tanesi analiz etme basamağında, 1 tanesi değerlendirme basamağında, 15 tanesi yaratma basamağında bulunmaktadır.

5. Sonuçlar ve Öneriler

Araştırma sonucunda kazanımların çoğu aynı fiillerin tekrarı hatta aynı kazanımların tekrarı olduğu ve sınıf ya da beceri alanı ayrımlarında da genellikle alt düzey basamakların kullanıldığı belirlenmiştir. Beceri alanlarında en çok yazma alanında üst düzey basamaklar yer almaktadır. Kazanım sayılarına bakıldığında en çok kazanım 2006 yılı programında okuma becerisinde yer alırken, kazanım sayısı en az olan ise 15 kazanım ile 2015 yılı 8. Sınıf sözlü iletişim beceri alanıdır. Alt düzey basamak oranında en yüksek oranı 2006 yılı dil bilgisi 8. Sınıf kazanımlarıdır. Alt düzey basamak oranında en az oranı ise 2015 yılı 7. Sınıf yazma becerisi karşılamaktadır. Üst düzey basamak oranlarına baktığımızda ise en yüksek oran 2015 yılı yazma becerisi 7. Sınıf kazanımlarıdır. Bunu yine 2015 yılı 8. Sınıf yazma becerisi ve 2015 yılı 6. Sınıf yazma becerisi izlemektedir.

Çalışmada Türkçe öğretim programlarında yer alan “düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz, sentez yapma ve değerlendirme gibi temel becerileri kazanma” amacının Yenilenmiş Bloom Taksonomisinde yer alan üst düzey bilişsel beceri olan analiz etme, değerlendirme ve yaratma basamaklarına yer verme oranı araştırılmıştır.

2006 ve 2015 Türkçe öğretim programları ele alınarak bu programların kazanımları listelenmiş olup, kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisinde yer aldığı basamaklara göre uzman görüşü alınarak sınıflandırma yapılmıştır.

Yapılan sınıflandırmanın sonucunda üst düzey bilişsel basamaklara yeterli düzeyde yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Yazılan kazanımların çoğunlukla uygulama basamağında yoğunlaştığı neredeyse tüm becerilerde kendini göstermiştir.

Eroğlu (2013) “6, 7, 8. sınıf Türkçe çalışma kitaplarındaki dilbilgisi soruları ve kazanımlarının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre değerlendirilmesi” isimli çalışmasında 234 kazanım sayısı içerisinde en çok anlama basamağında yer alan kazanımlara ulaşıldığını, analiz etme, değerlendirme, yaratma basamağında kazanımın yer almadığına ulaşmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Bu çalışma ise Eroğlu'nun (2013) çalışmasından farklı olarak 2006 ve 2015 Türkçe öğretim programlarındaki tüm kazanımları ele almıştır.

Dalak (2015) ise “TEOG sınav soruları ile 8. Sınıf öğretim programlarındaki ilgili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelenmesi” isimli çalışmasında TEOG sınavında yer alan tüm derslerin ilgili kazanımlarını araştırarak sınıflandırmıştır. Buradaki Türkçe dersi kazanımlarının sonuçlarına baktığımızda ise soruların ve ilgili kazanımların kavramsal bilgi boyutunda yer aldığını görmekteyiz. Ayrıca bu çalışma kazanımları hem bilgi boyutu hem de bilişsel süreç bakımından sınıflandırmıştır. Bu çalışma Dalak'ın (2015) çalışmasından farklı olarak Türkçe öğretim programlarında yer alan kazanımları tüm sınıflar bazında ele almıştır. Dalak'ın çalışması ayrıca Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilgi boyutunu araştırmıştır.

Çiftçi (2010) ise “İlköğretim Türkçe öğretim programında 5. Sınıfa ait okuduğunu anlama kazanımlarının bilişsel beceriler yönünden değerlendirilmesi” isimli çalışmasında Türkçe öğretim programlarında yer alan “üst becerilerin gelişmesini sağlayacaktır” iddiasıyla çalıştığını ortaya çıkarmıştır. Çalışma 29 kazanımın sadece 3 tanesinin sentez ve değerlendirme basamağında yer aldığı sonucuna ulaşmıştır. Çalışmanın sonuçları bu araştırmayı destekler niteliktedir. Bu çalışma Çiftçi'nin (2010) çalışmasından farklı olarak Türkçe öğretim programlarında yer alan tüm kazanımları sınıflandırmıştır.

Yapılan araştırmada kazanımların üst düzey bilişsel becerilere yeterli oranda yer verilmediği görülmüştür. Kazanımların her basamağı karşılayacak oranda yazılması Türkçe dersinin başarı oranını daha da yükseltecektir. Bundan sonra yazılacak olan kazanımlarda Türkçenin zenginliklerini sezdirmek amacıyla farklı fiillerin kullanıldığı, Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre üst düzey becerileri de karşılayacak kazanımların yazılması önerilmektedir.

Kaynaklar

- Anderson, Lorin W. & Krathwohl, David R. (Ed.) (2014). *Öğrenme öğretim ve değerlendirme ile ilgili bir sınıflama*. (çev. D. A. Özçelik), (2. Baskı), Pegem Akademi: Ankara.
- Bayburtlu, Y. S. (2015). 2015 ve 2006 Türkçe öğretim programlarının değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 10/15(8817), 137-158.
- Bümen, N. T. (2006). Program geliştirmede bir dönüm noktası: yenilenmiş Bloom taksonomisi. *Eğitim ve Bilim*, 31(142), 3-14.
- Büyükkaragöz, S. ve diğ. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş (eğitimin temelleri)*. Mikro Yayıncılık: Konya.
- Büyüköztürk, Şener ve diğ. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çiftçi, Ö. (2010). İlköğretim Türkçe öğretim programında 5. sınıfa ait okuduğunu anlama kazanımlarının bilişsel beceriler yönünden değerlendirilmesi. *TÜBAR*, 27, 185-200.
- Dalak, O. (2015). *TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programlarındaki ilgili kazanımların yenilenmiş bloom taksonomisine göre incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Eroğlu, D. (2013). *6,7,8. sınıf Türkçe çalışma kitaplarındaki dil bilgisi soruları ve kazanımlarının yenilenmiş bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Güneş, F. (2012). Bologna süreci ile yükseköğretimde öngörülen beceri ve yetkinlikler, *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(1), 1-9.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe dersi (6,7,8. sınıflar) öğretim programı*. Devlet Kitapları Müdürlüğü: Ankara.
- MEB (2015). *Türkçe dersi (1-8. sınıflar) öğretim programı*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları: Ankara.
- Sönmez, V. (1991). *Eğitim felsefesi*. Adım: Ankara.